

לדור עמָהם, וְאוֹתוֹ אָדָם הֵנוּ חִלְקוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. זֶהוּ שְׁפָתוֹב קָחוּ מֵאַתְכֶם תְּרוּמָה. מֵאַתְכֶם הֵיטָה הַמְשַׁכָּה לְקַבֵּל עֲלֵיכֶם אוֹתָהּ תְּרוּמָה לְהִיּוֹת חֵלֶק לָהּ.

וְאִם תֹּאמְרוּ שְׁלֹא בְּרִשׁוֹת הָאָדָם עוֹמֵד הַדְּבָר - בֹּא וּרְאֵה מָה כְּתוּב, כֹּל גְּדִיב לָבוֹ יְבִיאָה אֶת תְּרוּמַת ה'. כֹּל גְּדִיב לָבוֹ וְדָאִי. מִי שִׁיתְרַצֶּה לָבוֹ, יִמְשִׁיף אֶת הַשְּׂכִינָה אֵלָיו. זֶהוּ שְׁפָתוֹב יְבִיאָה, אֵף עַל גִּב שְׁהִיא בְּעֲלִיָה לְמַעְלָה, יְבִיאָה מִמְּקוֹם עֲלִיּוֹן לְמַשֵּׁף אוֹתָהּ לְדוֹר עֲמוֹ.

וּבְשִׁתְּבֹא לְשֵׁרוֹת עֲמוֹ, כְּמָה בְּרֻכּוֹת וְכְמָה עֶשֶׂר תְּבִיא עֲמָה. זֶהוּ שְׁפָתוֹב זָהָב וְכֶסֶף וּנְחֹשֶׁת. לֹא חֶסֶר לוֹ כֹּל עֶשֶׂר הָעוֹלָם. זֶה לְשֹׁאֵר בְּנֵי הָעוֹלָם. אֲבָל אַתֶּם קְדוֹשִׁים עֲלִיּוֹנִים - קָחוּ מֵאַתְכֶם תְּרוּמָה לָהּ. אָמַר רַבִּי חֲזִיָא, מִי שֶׁהִתְחִיל לְהִרְיֵם - הוּא שְׂרִיָם.

פֶּתַח רַבִּי אֲבָא וְאָמַר, (יִוְנָה ב) וַיֹּאמֶר ה' לְדָג וְגו'. וְכִי בְּאִיזָה מְקוֹם אָמַר לוֹ? אֵלָּא בְּשַׁעַר שְׂבָרָא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת הָעוֹלָם בְּמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית, בַּיּוֹם הַחֲמִישִׁי בְּרָא אֶת דְּגֵי הַיָּם, וְאֵז צָוָה וְאָמַר שִׁיְהִיָּה מְזֻמָּן דָּג אֲחָד לְבַלְעַ אֶת יוֹנָה, וְיִהְיֶה בְּמַעְיוֹ שְׁלֹשָׁה יָמִים וּשְׁלֹשָׁה לַיְלוֹת, וְאַחַר כֵּף יִשְׁלִיכְנּוּ בַחֲוִץ.

וְלֹא זֶה לְבִדּוֹ, אֵלָּא כֹּל מָה שֶׁעָשָׂה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית - בְּכֹל הַתְּנָה עֲמוֹ. בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן בְּרָא שָׁמַיִם, הַתְּנָה עִמָּם שִׁיעֲלוּ אֶת אֱלֹהֵי הַשְּׂמַיְמָה בְּתוֹף סַעְרָה, וְכֵף הִיָּה, שְׁפָתוֹב (מַלְכִים ב) וַיַּעַל אֱלֹהֵי הַסַּעְרָה הַשְּׁמַיִם. בְּאוֹתוֹ יוֹם בְּרָא אֶת הָאוֹר, וְהַתְּנָה עֲמוֹ שִׁיחֲשִׂיף לְשִׁמְשׁ בְּמַצְרִים

דְּכַתִּיב, (שְׁמוֹת י) וַיְהִי חֹשֶׁךְ

וְרַעוּתָא דְלִבָּא, מִתְחַבְּרָאן בְּחֻדָּא, וְאִינוּן מְשַׁכִּין עֲלֵיהוּ זִיְהִרָא דְשְׂכִינְתָא לְדִיִּירָא עֲמָהוּן, וְהָהוּא בַר נָשׁ אִיהוּ חוּלְקָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא הָוִי, הָדָא הוּא דְכַתִּיב קָחוּ מֵאַתְכֶם תְּרוּמָה. מֵאַתְכֶם הָוָה אֲמַשְׁכוּתָא, לְקַבֵּל עֲלֵיכֶם הֵיטָה תְּרוּמָה, לְמַהְוִי חוּלְקָא לֵיָּי.

וְאִי תִימָא דְלָאוּ בְּרִשׁוּתִיהָ דְבַר נָשׁ קִימָא מְלָה. תָּא חֲזִי, מָה כְּתִיב כֹּל גְּדִיב לָבוֹ יְבִיאָה אֶת תְּרוּמַת יָי. כֹּל גְּדִיב לָבוֹ וְדָאִי, מָאן דִּיתְרַעֵי לְבִיָּה, יִמְשִׁיף לָהּ לְשְׂכִינְתָא לְגַבִּיָּה. הָדָא הוּא דְכַתִּיב יְבִיאָה, אֵף עַל גִּב דְאִיְהִי בְּאַסְתְּלָקוּתָא לְעִילָא, יְבִיאָה מֵאַתְרַ עֲלָאָה, לְאַמְשַׁכָּא לְדִיִּירָא עֲמִיָּה.

וְכֵר תִּיתִי לְאַשְׁרָאָה עֲמִיָּה, כְּמָה בְּרַפְאֵן וְכְמָה עֲתָרָא תִּיתִי עֲמָה. הָדָא הוּא דְכַתִּיב זָהָב וְכֶסֶף וּנְחֹשֶׁת. לֹא יַחֲסֵר לִיָּה כֹּל עֲתָרָא דְעֲלָמָא. דָּא לְשֹׁאֵר בְּנֵי עֲלָמָא. אֲבָל אַתּוּן קְדִישִׁין עֲלִיּוֹנִין, קָחוּ מֵאַתְכֶם תְּרוּמָה לֵיָּי. אָמַר רַבִּי חֲזִיָא, מָאן דְשָׂרִי לְאַרְמָא, הוּא יָרִים. פֶּתַח רַבִּי אֲבָא וְאָמַר, (יִוְנָה ב) וַיֹּאמֶר יָי לְדָג וְגו', וְכִי בָאָן אַתְרַ אָמַר לִיָּה. אֵלָּא בְּשַׁעַתָּא דְבְּרָא קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֲלָמָא בְּעוֹבְדָא דְבְּרֵאשִׁית, בַּיּוֹמָא חֲמִישְׁשָׁה בְּרָא נוֹנִי יָמָא. פְּדִין פְּקִיד וְאָמַר, דִּיְהִיא זְמִין חַד נוֹנָא לְמַבְלַע לַיּוֹנָה, וְיִהִיא בְּמַעְוִי תְלַתָּא יוֹמִין וְתַלַּת לַיְלוֹן, וּלְבַתֵּר דִּירְמִי לִיָּה לְבַר.

וְלֹא דָא בְּלַחֲדוּדִי, אֵלָּא כֹּל מָה דְעַבַד קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּעוֹבְדָא דְבְּרֵאשִׁית, בְּכֹלָא אַתְנִי עֲמִיָּה. בַּיּוֹמָא קְדָמָאָה בְּרָא שְׂמַיָּא, אַתְנִי עֲמָהוּן דִּיסְלִיק לְאַלְיָהוּ הַשְּׂמַיְמָה בְּגוֹ סַעְרָה, וְכֵן הָוָה, דְכַתִּיב, (מַלְכִים ב ב) וַיַּעַל אֱלֹהֵי הַסַּעְרָה הַשְּׁמַיִם. בְּהָהוּא יוֹמָא בְּרָא נְהוּרָא, וְאַתְנִי עֲמִיָּה דִּיחֲשִׂיף לְשִׁמְשָׁא בְּמַצְרִים תְּלַתָּא יוֹמִין,

שְׁלֹשָׁה יָמִים, שְׁכָתוּב (שמוות י) וַיְהִי
חֲשֹׁךְ אַפְלָה בְּכָל אֶרֶץ מִצְרַיִם
שְׁלֹשֶׁת יָמִים.

בַּיּוֹם הַשְּׁנִי בָרָא אֶת הַרְקִיעַ,
שְׂיִהֶיָה מִפְרִיד בֵּין מַיִם לְמַיִם,
כְּפָתוּב (בראשית א) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים
יְהִי רְקִיעַ בְּתוֹךְ הַמַּיִם וַיְהִי מִבְדִּיל
בֵּין מַיִם לְמַיִם, וְהַתְנָה עִמָּהֶם
הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁהַמַּיִם יִהְיוּ
מִפְרִידִים לְיִשְׂרָאֵל בֵּין טַמְאָה
וְטָהוֹרָה לְהִטְהָר בָּהֶם, וְכַךְ הָיָה.
בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי הוֹצִיא אֶרֶץ מִתּוֹךְ
הַיָּם וּכְבַס אֶת הַמַּיִם, וַעֲשֵׂה מֵאוֹתוֹ
קְבוּץ שֶׁהַתְּכַסּוֹ לְמָקוֹם אֶחָד אֶת
הַיָּם, וְהַתְנָה עִם הַיָּם לְהַעֲבִיר אֶת
יִשְׂרָאֵל בְּתוֹכוֹ בִּפְשָׁה וּלְהַטְבִּיעַ
אֶת הַמִּצְרַיִם, וְכַךְ הָיָה, שְׁכָתוּב
(שמוות יד) וַיָּשָׁב הַיָּם לְפָנוֹת בְּקֶרֶב
לְאִיתָנוּ. אֵל תִּקְרִי לְאִיתָנוּ אֲלֵא
לְתַנְאוּ, לְמָה שֶׁהַתְנָה עִמּוֹ הַקְדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא בְּמַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית. עוֹד
הַתְנָה עִם הָאֶרֶץ, שֶׁתִּפְתַּח אֶת פִּיהָ
בְּמַחְלָקָתוֹ שֶׁל קֶרַח וְתִבְלַע אֶת
קֶרַח וְאֶת כָּל עַדְתּוֹ, וְכַךְ הָיָה,
שְׁכָתוּב (במדבר טו) וְתִפְתַּח הָאֶרֶץ
אֶת פִּיהָ וְתִבְלַע אֹתָם, וְאֵת קֶרַח.
בַּיּוֹם הַרְבִּיעִי בָרָא שָׁמַשׁ וּלְבָנָה,
שְׁכָתוּב יְהִי מְאֹרֶת בְּרִקִיעַ
הַשָּׁמַיִם, וְהַתְנָה עִם הַשָּׁמַשׁ לְהִיּוֹת
עוֹמְדָת בְּחֻצֵי הַשָּׁמַיִם בַּיּוֹם
יְהוֹשֻׁעַ, שְׁכָתוּב (יהושע י) וַיַּעֲמֵד
הַשָּׁמַשׁ בְּחֻצֵי הַשָּׁמַיִם. הַתְנָה עִם
הַכּוֹכָבִים לְעֲשׂוֹת קֶרֶב עִם סִסְרָא,
שְׁכָתוּב (שופטים ה) הַכּוֹכָבִים
מִמְּסֻלוֹתֶם נִלְחַמוּ עִם סִסְרָא.

בַּיּוֹם הַחֲמִישִׁי בָרָא אֶת דְּגֵי הַיָּם
וְעוֹפוֹת הַשָּׁמַיִם, הַתְנָה עִם הָעוֹפוֹת
שֶׁהָעוֹרְבִים יִזוּנוּ אֶת אֱלֹהֵי בְּזִמְן
שֶׁעֲצָר אֶת הַשָּׁמַיִם, שְׁכָתוּב (מלכים א
י) וְאֵת הָעוֹרְבִים צִוִּיתִי לְכַלְפֵּלֶךְ שָׁם.
צִוִּיתִי דוֹקָא. וְהַתְנָה עִם דְּגֵי הַיָּם
לְהִזְמִין דָּג אֶחָד שֶׁיִּבְלַע אֶת יוֹנָה
וְלִזְרַק אוֹתוֹ חֲחוּצָה.

בַּיּוֹם הַשֵּׁשִׁי בָרָא אֶת הָאָדָם, וְהַתְנָה עִמּוֹ שֶׁתִּצָּא מִמֶּנּוּ אִשָּׁה שֶׁתִּזְוֶן אֶת אֱלֹהֵי, שְׁנֹאמֵר הִנֵּה צִוִּיתִי

אַפְלָה בְּכָל אֶרֶץ מִצְרַיִם שְׁלֹשֶׁת יָמִים.
בַּיּוֹמָא תְּנִינָא בָרָא רְקִיעָא, דִּיהָא מִפְרִישׁ בֵּין
מַיָא לְמַיָא, כְּדָכְתִּיב (בראשית א) וַיֹּאמֶר
אֱלֹהִים יְהִי רְקִיעַ בְּתוֹךְ הַמַּיִם וַיְהִי מִבְדִּיל בֵּין
מַיִם לְמַיִם. וְאֲתַנִּי עִמָּהוּן קְדָשָׁא בְרִיךְ הוּא,
דְּמַיָא יְהוּן מִפְרִישִׁין לְיִשְׂרָאֵל בֵּין טוֹמְאָה
לְטָהוֹרָה, לְאַתְדַּכְּאָה בְּהוּ, וְכַךְ הָוָה.

בַּיּוֹמָא תְּלִיתָאָה אֲפִיק אֶרְעָא מִגּוּ מַיָא,
וְאֶכְנִישׁ לְמַיָא, וְעַבְד מְהֵהוּא כְּנִישׁוּ
דְּאַתְפְּנָשׁוּ לְאַתְר חַד, וַיִּמָּא. וְאֲתַנִּי בְּיִמָּא
לְמַעַבְר לְיִשְׂרָאֵל בְּגוּיָה בִּיבְשָׁתָא, וּלְמַטְבַּע
לְמִצְרַאִי, וְכַךְ הָוָה, דְּכָתִיב, (שמוות יד) וַיָּשָׁב הַיָּם
לְפָנוֹת בְּקֶרֶב לְאִיתָנוּ. אֵל תִּקְרִי לְאִיתָנוּ, אֲלֵא
לְתַנְאוּ, לְמָה דְּאַתְנִי עִמָּיָה קְדָשָׁא בְרִיךְ הוּא,
כְּעוֹבְדָא דְּבְרֵאשִׁית. תּוּ אֲתַנִּי בְּאֶרְעָא, דְּתִפְתַּח
יַת פּוּמְקָהָא בְּמַחְלָקוֹתָא דְּקֶרַח, וְתִבְלַע לְקֶרַח
וּלְכָל פְּנִישְׁתֵּיהּ, וְכַךְ הָוָה, דְּכָתִיב, (במדבר טז)
וְתִפְתַּח הָאֶרֶץ אֶת פִּיהָ וְתִבְלַע אוֹתָם וְאֵת קֶרַח.
בַּיּוֹמָא רְבִיעָאָה, בָּרָא שָׁמְשָׁא וְסִיְהָרָא, דְּכָתִיב
יְהִי מְאֹרֶת בְּרִקִיעַ הַשָּׁמַיִם, וְאֲתַנִּי עִם
שָׁמְשָׁא, לְמַהוּי קָאִים בְּפִלְגּוּ שְׁמַיָא בַּיּוֹמִי
דִּיהוֹשֻׁעַ, (דף קצ"ט ע"א) דְּכָתִיב, (יהושע י יב) וַיַּעֲמֵד
הַשָּׁמַשׁ בְּחֻצֵי הַשָּׁמַיִם. אֲתַנִּי בְּכַכְבֵּיא לְמַעַבְד
קְרָבָא בְּסִסְרָא, דְּכָתִיב, (שופטים ה) הַכּוֹכָבִים
מִמְּסֻלוֹתֶם נִלְחַמוּ עִם סִסְרָא.

בַּיּוֹמָא חֲמִישָׁאָה בָּרָא נוּנִי וַיִּמָּא, וְעוֹפֵי
דְּשָׁמַיָא, אֲתַנִּי בְּעוֹפֵי לְמִזְוֶן עוֹרְבִים
לְאַלְיָהוּ, בְּזִמְנָא דְּעֲצָר לְשָׁמַיָא, דְּכָתִיב, (מלכים א
י) וְאֵת הָעוֹרְבִים צִוִּיתִי לְכַלְפֵּלֶךְ שָׁם. צִוִּיתִי
דִּיִּקָּא. וְאֲתַנִּי בְּנוּנִי וַיִּמָּא לְאַזְדַּמְנָא נוּנָא חַד,
לְמַבְלַע לִיָּה לְיוֹנָה, וּלְאַשְׁדָּאָה לִיָּה לְבָר.

בַּיּוֹמָא שְׁתִּיתָאָה בָּרָא לְאָדָם, וְאֲתַנִּי עִמָּיָה,

בַּיּוֹם הַשֵּׁשִׁי בָרָא אֶת הָאָדָם, וְהַתְנָה עִמּוֹ שֶׁתִּצָּא מִמֶּנּוּ אִשָּׁה שֶׁתִּזְוֶן אֶת אֱלֹהֵי, שְׁנֹאמֵר הִנֵּה צִוִּיתִי